

Déltext — Hunor — Lee Cooper

Divatsarok nyílt Szegeden

A Hunor Pécsi Kesztyűgyár, a Lee Cooper céget képviselő Buda-Flax és a Déltext Kereskedelmi Vállalat „házasságából” született új üzletet nyitották meg tegnap, szerdán délelőtt Szegeden, a Lenin körúton, Divatsarok néven.

A több mint 150 négyzetméteres új boltban 6 millió forintot árúkészlettel várják a vásárlókat. Hogy mivel? A Lee Cooper cég több mint 40-fajta termékéből huszonötöt licenc alapján gyárt a Budaflax. A márkás farmer-cikkek egész termékkáláját szeretnék a jövőben szakszervezetekben árusítani. Budapest, Győr után a Déltext vállalkozókedvének köszön-

hetően a szegedi a harmadik ilyen szaküzlet az országban. A választék jelentős bővítése a cél, hiszen ilyen széles skálán farmer-termékekből máshol nem válogathatnak a vásárlók.

A Hunor bőrtermékei még a tavalyi Szegedi Ipari Vásáron megnyerték a déltextesek rokonszenvét. Ezután kezdtek tárgyalni a vállalat, amely félmillióstól kezdve magáig is hozzájárult a bolt létesítéséhez. Ujdonság, hogy itt azonos színben, minőségben bőregyütteseket is kínálnak: szoknyát, táskát, övet — egyformán.

A közel kétfélmillió forintért kialakított üzletet egyébként rekordgyorsasá-

gal varázsolták újjá: januárban kezdték a munkát, s tegnap megnyithatta kapuit a vásárlók előtt.

Kómár Jánostól, a Déltext igazgatójától arra is választ kértünk, miért nyitott üzletet egy döntően nagykereskedelmi tevékenységgel foglalkozó vállalat?

— Ez az első kiskereskedelmi egységünk Szegeden. Egyrészt a „sok kicsi sokra megy” elv alapján megéri fejleszteni ezt a tevékenységet, hiszen szép nyereséget hozhat. Másrészt, reklámnak sem utolsó. A vásárlók, a kiskereskedők figyelmét is fel akarjuk hívni vele: ezt tudjuk nyújtani. **R. G.**

Jobb lakásokra van szükség

Az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezetének elnöksége szerdai ülésén megvitatta az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztériumnak a lakásépítés minőségének alakulásáról készített tájékoztatóját. Megállapította, hogy az utóbbi két évben sem történt érzékelhető javulás a lakások minőségében. A hibás munkák és az átadás-kor még hiányzó szerelvények, munkaműveletek értéke változatlanul a teljes költség 1—1,5 százaléka között mozog.

Vidéken általában jobb a helyzet, főleg Hajdú-Bihar, Heves, Győr-Sopron és Vas megyében. A fővárosban mutatkozik a legtöbb gond a lakások minőségében és az átadási határidők teljesítésében. Az okok rendkívül összetettek. A megoldást elsősorban a lakásépítők érdekeltségének, a munka jövedelmezőségének növelésében és a versenyhelyzet

kibontakoztatásában kell keresni. Az ÉVM javaslatokat készít központi intézkedésekre, amelyek a vállalatok eredményes működésének alapvető feltételévé teszik a megbízható, pontos munkát. Am szükség van arra is, hogy a megbízók jobban éljenek jogaikkal és a szerződés megkötésekor rögzítsék a kívánt feltételeket, s ezek teljesítése nélkül ne vegyék át az épületeket. A minisztérium a lakásépítők és -vásárlók szavatossági jogainak kiterjesztésére is javaslatot dolgoz ki.

Az elnökség hangsúlyozta: az építetők és lakásvásárlók pénzükért joggal várják el, hogy a lakások kifogástalanok legyenek. A kivitelezőknek alapvető kötelessége teljesíteni ezt a követelményt. A vállalati szakszervezeti testületeknek segíteni kell az ehhez szükséges feltételek megteremtését.

A jogsegélyszolgálatok tapasztalatai

A vállalati szakszervezeti bizottságok mellett működő jogsegélyszolgálatok helyzetéről, a munka továbbfejlesztésének lehetőségeiről tanácskozott szerdán a Vas-, Fém- és Villamosenergia-ipari Dolgozók Szakszervezetének elnöksége. Az ülést elhangzott: a vasas-szakszervezethez tartozó valamennyi vállalatnál működik jogsegélyszolgálat. A 336 szolgálatnál 433-an szakmai, 126-an ügyviteli tevékenységet végeznek, döntő többségük másodállásban, megbízás alapján, illetve társadalmi munkában látja el feladatát, a főfoglalkozásuk aránya a két tevékenységi körben alig több mint 10, illetve 20 százalék

Mivel a főállásuk alkalmazása csak sokezeres létszámú vállalatnál, vagy közös jogsegélyszolgálatoknál indokolt, a testület idősebbeknek tartaná több közös jogsegélyszolgálat, illetve jogsegélyszolgálati iroda létrehozását.

A munkaidőalap védelmével összefüggésben a jogsegélyszolgálatok feladata, hogy az eddigieknél is hatékonyabban segítsék a dolgozókat, vegyenek részt az ügyintézésben. A változó gazdasági körülmények miatt a vállalati szakszervezeti bizottságoknak is jobban kell támaszkodniuk a jogsegélyszolgálatokra

Az MKT elnökségi ülése

A Magyar Közgazdasági Társaság elnöksége Csikós-Nagy Béla akadémikusnak, a Társaság elnökének vezetésével ülést tartott. Megvitatta az MSZMP Központi Bizottságának a nyugdíjrendszer változtatására, továbbá a vállalati és lakossági adózás új rendszere kialakítására vonatkozó irányelveit, valamint a gazdasági-társadalmi kibontakozás cselekvési programjára vonatkozó állásfoglalás tervezetét.

Új színes tévék és hűtőszekrények Egy értékes gép

A magyar ipar jeles vállalatai, amelyek ma is kelendő termékeket gyártanak, talán a többiekénél is jobban tudják, hogy nincs megállás. Kevéske tőkéjüket érdemes hitellel kiegészíteni, s új beruházásokba fogni.

— A tárca is ösztönzi, támogatja a vállalati beruházásokat, s azon dolgozunk, hogy azok megfeleljenek az iparpolitikai céljainknak, törekvéseinknek — mondja Reiniger Péter az Ipari Minisztérium műszaki fejlesztési főosztályvezetője. A központi gazdaságfejlesztő programok közül különösen az anyag- és energiamegtakarító, a technológia-korszerűsítő, az elektronizálási, valamint a gyógyszer és növényvédőszer-gyártás fejlesztését szolgáló beruházásokat érdemes említeni.

— Az ipar középtávú exportfeladatainak megoldását szolgálja az exportmegállapodási rendszer, amely már 1986-ban is számottevő bővülést eredményezett, s amelyet az idén is folytatunk. E megállapodások keretében számos vállalatnak nyílik lehetősége kisebb-nagyobb volumenű fejlesztésre. A beruházások lebonyolításában is igyekszünk a vállalatok segítségére lenni.

Vivőemberek

A szovjet szociológiai intézet jelentését a múlt hét péntekjén tették közzé. Az új lendülettel dolgozó kutatók közvélemény-kutatásának számai a peresztrojka szovjet társadalmon belüli érzékelését, illetve inkább egyes rétegek számára majdnem érzéketlenséget tükrözik. A 16 és 30 év közötti életkorú műszakiaknak mindössze 5,2 százaléka (!) érzi úgy, hogy a gyorsítási program sikeresen halad. Az adatokat böngészve úgy tűnik, a nagy horderejű tervezett átalakításnak jó a publicitása. Az elvek eljutnak, terjednek széles körben. Talán még az is tömegek számára elfogadott tény, hogy az egész népgazdaság megfelelő színvonalra való fejlesztésének nem lehet más alternatívája. De a hosszú távú társadalmi érdeket keresztezik a napi egyéni és csoportérdekeltségek. Napjainkban az is nyilvánvalóvá vált, hogy a gazdaságban az egyes embereknek, a szubjektumnak, sokkal nagyobb szerepe van, mint ahogy a hetvenes évek közepén politikagazdaságtan-tanulmányainkból sejtettük.

S most már térjünk vissza hazai dolgainkhoz. Hiányjelenségeket továbbra is mutató gazdaságunk a vivőembereknek sincs bővében. Arra gondolok, akik képeket nem tudnak mondani a ma filléres hasznára, a logikus felépített forintos jövő érdekében. Régióta tartó folyamat gazdaságunk jövedelemérdekeltségre való átalakítása. Ez — nehezen bezárható kiskapuk sokaságával —, úgy ahogy, mára már elég messzire jutott. Közben azonban megfellekedünk a vagyonérdekeltségről. Az oly sokat emlegetett tavalyi és még ma is tartó — teljesítményekkel nem alátámasztott — túlzott jövedelemkiáramlásnak a forrása sok-sok gazdálkodó egységnél a vagyon egy részének a felélése, a vállalati eszközök lassú széthordása.

Be kell látni: ennek a folyamatnak a megindulásában egyáltalában nem elhanyagolható szerepe van a vállalati tanácsoknak, közgyűléseknek, küldöttgyűléseknek. Miközben az igazgatói — valóban alacsony — fizetéseket felemelték, a legtöbb helyen „hozzáigazítási” folyamatot is elindítottak. A fizetésekre „a mindenki lép egyet!” tendencia lett jellemző. A munka, a teljesítmény figyelembevétele nemegyszer még másodlagos szempont sem volt. Az egész vállalat előresorolt a fizetésekben anélkül, hogy ezt többletjövédelm megszerzésével alátámasztották volna. A pénz jött a különböző felesleges állóeszközök eladásából, a beruházásokra valamikor félretett és most elővett összegekből, és még sok-sok forrásból. A tapasztalatok nyomán a vállalati tanácsok és más, gazdasági egységek irányító, új testületek szerepének tulajdonosi érdekeltsége mindenképpen újragondolásra szorulna.

Furcsa dolog, de ebben a helyzetben a vivőemberek én azt tekintem, aki az uralkodó tendenciára nem tudott mondani. S ez milyen nehéz volt... A gazdasági környezet hatását a létszámmozgásra, az egyes ember alulról és felülről való megítélésére kár lenne hosszasan fejtegetni. A kialakult körülmények között a vezetők közül azok a kevesek vol-

tak igazán kedvező helyzetben, akik vállalatuknál a meglódult népgazdasági bér- és keresetindexet a jövedelemnövekményből tudták fedezni.

S már megint a vezetői magartásnál és felelősségnél vagyunk. Még ma is divatos szlogen, hogy hiányoznak nálunk a menedzser típusú irányítók. Úgy érzem, legalább ennyire híján vagyunk annak az affinitásnak, amellyel ezeket az embereket felfedezhetjük, megfelelően értékelhetjük. Könnyen minősítjük azt az embert álmódúzóknak, földtől elrugaszkodott fantáziálgatóknak, aki a társadalmi, gazdasági korlátokat feszegető elképzelésekkel, ésszerű javaslatokkal, kidolgozott tervekkel, bennünket megelőző előrelátással áll elő. S amikor a folyamatok kényszerítő hatására két-nyolc-tizenöt év múlva kénytelenek vagyunk abba az irányba mozdulni, csak a legtrikábnak van erő a megjegyzésre is: „Lám, ezt X. Y. már akkor megmondta.”

Hallottam egy megállapítást: „Minden, a hazai átlagszűrésből kirívó, „siker-színű” vállalatot Valakinek a neve fémjelez.” Természetesen — min, minden, nagy igazságnak szánt vélemény — ez is sarkított. De nem annyira, hogy nem lenne érdemes rajta egy kicsit elgondolkodni. Soroljuk csak a kevés, jól menő szegedi céget, és az ország sikerpomon nyilván tartott gazdálkodó egységeit! Szándékosan nem teszem ezt írásban, nehogy a „személyiségkultusz” vádjá alá essek. De nat minden kedves olvasónak egészen bizonyosan eszébe jut néhány név, védjegy, és mellettük egy-egy ismert gazdasági sikerember. Maradjunk a vezetőknél. Döntő többségükről megállapítható, hogy a „menedzser típus” minden kritériumának megfelelő. S ha netán a sikervállalatok és kiemelkedő egyéniségük kapcsolatát vesszük mikroszkopikus vizsgálat alá, a tárgylencse alatt nem kevésszer tapasztalni vagyunk kénytelenek, hogy ezek az emberek nemcsak a támadásépítésre koncentrálnak. Kénytelenek odafigyelni arra, hogy senki ne maradjon az öltözében, ha már magára vette a felszerelést. A védőmunkát sem hanyagolják el, de még a kapusnak is be kell segítenük. Sőt nemegyszer kénytelenek szertárosnak, jegyzőnek és fűvet nyíró pályamunkásnak elszegődni.

Ha nem hajt a csapat, egy ember — kivételes képességekkel — még sokat elérhet a csapat számára. Vivőembereink közül hányan és hányan érzik úgy, hogy hiába rohannak, a csapat éppen csak sétálgat. S a gázsiban nem egyenesen arányos a különbség a sebesség eltéréssel. Röviden: nemcsak a vivőemberek hiányoznak, hanem a fogadásukra képes közegnek legalább annyira híjjával vagyunk.

A bevezetőben idézett szovjet példa utal arra, hogy az intenzív növekedési pályát megelőző szocialista gazdaságok között nem egyedi ez a gondunk. De ha oly sok nekirugaszkodás után végre gazdaságunkat megnyugtató irányba akarjuk állítani, a vivőemberek és közügük társadalmi gondját nem ugorhatjuk át. S a tudati átalakulás időigényével is számolni kell.

Böle István

Egy értékes gép

A városokat szolgáló közművek működését — amíg rendben mennek — észre sem vesszük. Így van ez a szennyvizet elvezető csatornahálózáttal is. Ezeknek hossza például a fővárosban több mint 3 ezer kilométer. Ez több mint a Budapest—Moszkva távolság.

A csatornákat nem elég csak megépíteni — ahhoz, hogy eleget tudjon tenni rendeltetésének, gondoskodni kell állandó karbantartásáról és tisztításáról. A földalatti építményeknek talán legnagyobb ellensége az iszap, amely az évek során lerakódik a csatorna aljára. A massa egyre gyűlik és fokozatosan csökkenti a vezeték átbocsátó képességét, megnehezíti a szennyvizet elvezetését. Ezt a tényt érzékelik a környéken lakók is: eső után a kanális képtelen elnyelni a lefutott csapadékot, száraz időben kellemetlen bűz tör fel a vasrácsokon át.

A csatornaiszap kitermelésére a szakemberek kidolgoztak egy csőrös tisztítógépet, amely felváltja az emberi erőt, helyettesíti a hiányzó munkásokat és alkalmazásával időt lehet megtakarítani

D. L.